

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 22. helmikuuta 2012 (27.02)
(OR. en)**

6662/12

**CO EUR-PREP 10
POLGEN 32
ENV 124
ENER 61
MI 113
RECH 58
COMPET 98
IND 33
ECOFIN 169
SOC 132
EDUC 49
TELECOM 33**

PUHEENJOHTAJAVALTION ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtaja valtio

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson toteuttaminen
– Yhteenveto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion laatima yhteenveto, johon on koottu neuvoston eri kokoonpanojen keskustelut ja tärkeimmät poliittiset viestit vuoden 2012 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osalta.

PUHEENJOHTAJAVALTION YHTEENVETO

Johdanto

Talouspolitiikan tehostettuun koordinointiin perustuva talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso toteutuu vuonna 2012 kokonaisuudessaan. Nykyisessä talustilanteessa finanssipolitiikkojen kestävyuden ja uskottavuuden palauttaminen on perusedellytys kasvun elpymiselle ja uusien työpaikkojen luomiselle. Kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista on tuettava rakenneuudistuksilla ja päättäväisillä toimilla, jotta Eurooppa 2020 -strategiassa määritellyt EU:n kasvu- ja työllisyystavoitteet voidaan saavuttaa. Uudistuksia on vauhditettava, jotta EU-ohjausjakso olisi merkityksellinen prosessi, jolla voidaan saada aikaan todellinen muutos ja auttaa Eurooppa kriisistä. Täytäntöönpano on kaiken a ja o. EU:n tasolla on ratkaisevan tärkeää panna täytäntöön rakenteeltaan uudistettu talouden ohjausjärjestelmä, jotta Euroopan talouksien kasvua ja työllisyyspotentiaalia voidaan vahvistaa ja taata kilpailukyky. Ensisijainen vastuu välttämättömästä talouden tervehdyttämisestä ja uudistuksista on kuitenkin jäsenvaltioilla. Terveen julkistalouden ylläpitämiseksi ja pohjan luomiseksi uutta kasvua varten on toteutettava työmarkkinauudistusten ja eläkeuudistusten kaltaisia rakenteellisia uudistuksia, jotka on sisällytettävä kansalliseen lainsäädäntöön.

Tässä selvityksessä esitetään yhteenveto keskusteluista, joita neuvostossa on käyty komission vuotuisesta kasvuselvityksestä 2012 ja sovitujen uudistusten täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa. Siinä on otettu huomioon kahdenväliset, maakohtaisia tilanteita käsitelleet tapaamiset komission ja jäsenvaltioiden välillä. Maakohtaista analyysiä hiotaan vielä EU-ohjausjakson seuraavissa vaiheissa. Tämä yhteenveto antaa kuitenkin alustavaa tietoa siitä, miten EU:n jäsenvaltioissa on onnistuttu toteuttamaan uudistuksia ja mitä on vielä tehtävä.

Eurooppa-neuvosto on hyväksynyt Eurooppa 2020 -strategiassa yhteisiä tavoitteita älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun tukemiseksi. Niihin sisältyy vuotta 2020 silmällä pitäen viisi tavoitetta, jotka ohjaavat jäsenvaltioiden ja unionin toimia niiden pyrkiessä edistämään työllisyyttä, parantamaan innovoinnin, tutkimuksen ja kehityksen edellytyksiä, saavuttamaan ilmastonmuutosta ja energiaa koskevat tavoitteet, parantamaan koulutustasoa ja lisäämään sosiaalista osallisuutta erityisesti köyhyyttä vähentämällä.

Vuonna 2012 Eurooppa keskittyy eriyettyyn, kasvua edistävään julkisen talouden vakauttamiseen, talouden normaalin luottamisen palauttamiseen, kasvun ja kilpailukyvyn edistämiseen, työttömyyden vähentämiseen ja julkishallinnon nykyaikaistamiseen.

Vuotuisesta kasvuselvityksestä käy ilmi, että useilla aloilla on edistytty, mutta vielä on paljon tehtävää.

Erityisesti vuonna 2011 ilmoitetut tai hyväksytyt toimenpiteet on nyt pantava täytäntöön tarmokkaasti kaikissa jäsenvaltioissa. Taloustilanne vaikeuttaa tätä, mutta se olisi nähtävä kannustimena kohdentaa toimet entistä tarkemmin sekä kansallisella että Euroopan tasolla.

Varsinkaan köyhyyden vähentämistä, koulutusta, innovointia ja vihreää kasvua koskevia sitoumuksia ei saisi unohtaa, mutta tiukkaa julkisen talouden vakauttamista ei silti saa vaarantaa.

- Lähes kaikki jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä julkisen talouden tervehdyttämiseksi mutta lisätoimet näyttävät tarpeellisilta, ja useissa maissa on lujitettava keskipitkän aikavälin talousarviokehyksiä. Joidenkin jäsenvaltioiden toteuttamat alv-järjestelmiä koskevat väliaikaiset toimenpiteet eivät vielä ole tuottaneet tuloksia. Koko Euroopassa on edistytty vain vähän verotuksen painopisteen siirtämisessä pois työn verotuksesta. Myös toteutettujen toimenpiteiden johdonmukaisuutta ja niiden vaikutusta kasvuun ja julkisen talouden vakauttamiseen on vielä analysoitava.
- Kilpailukyvyn lisäämiseen tähtääviä toimia tarvitaan edelleen erityisesti kilpailun lisäämiseksi vähittäiskauppa-, palvelu- ja infrastruktuuraloilla. Palveludirektiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä etenee, mutta työvoiman liikkuvuutta rajojen yli on tuettava enemmän esimerkiksi tarkistamalla ammattipätevyyden vastavuoroista tunnustamista koskevia EU:n sääntöjä.
- Yritysten, myös pk-yritysten, toimintaympäristön parantaminen on tärkeää ja erityisesti on vähennettävä perusteettomia hallinnollisia ja sääntelystä aiheutuvia rasitteita.

- Työllisyyden edistäminen on keskeinen politiikkatavoite kaikissa jäsenvaltioissa. Useissa maissa voitaisiin kuitenkin tehdä enemmän aktiivisten työmarkkinapolitiikkojen suhteen ja työmarkkinoiden segmentoitumisen estämiseksi sekä liian jäykän työsuhdeturvalainsäädännön joustavoittamiseksi. Työttömyysetuusjärjestelmiä voitaisiin uudistaa, jotta työstä tulisi kannattavaa ja heikompiosaisten väestönsien työllistyvyys paranisi. Nuorisotyöttömyys on vaikea ongelma. Monissa maissa nuorten saamisessa työmarkkinoille ei ole vielä edistytty riittävästi.
- Koulutusjärjestelmissä ollaan toteuttamassa kaksiraiteista koulutusta ja muita uudistuksia, mutta useissa jäsenvaltioissa julkisen talouden rajoitteet vaikeuttavat koulutusinvestointeja. Erityisen tärkeää on varmistaa näitä aloja koskevien julkisten menojen laatu.
- Joissakin jäsenvaltioissa on toteutettu eläkejärjestelmän uudistuksia ja niitä ollaan toteuttamassa useissa muissa jäsenvaltioissa, mutta uudistusten vaikutusta heikentävät usein varhaiseläkemahdollisuudet ja erityisjärjestelyt, joita on edelleen voimassa.
- Köyhyysriskissä elävien henkilöiden määrä on kasvussa, eikä tähän kysymykseen ole puututtu tehokkaasti. Tätä ongelmaa voitaisiin lähestyä keskittymällä heikompiosaisten väestönsien työmarkkinoille osallistumista lisääviin toimiin. Joidenkin maiden on vielä toteutettava toimia kahden toisiinsa kytkeytyvän kysymyksen eli kotitalouksien velkaantumisen ja asuntomarkkinoiden osalta.

Vaikka jäsenvaltiot suunnittelevatkin parhaillaan monia toimenpiteitä näihin ongelmiin puuttumiseksi, ponnisteluja olisi jatkettava painottaen voimakkaasti täytäntöönpanoa – varsinkin sisämarkkinoiden alalla ja jo toteutettujen toimien vaikutusten arvioinnissa. Tässä tulisi arvioida myös Euro Plus -sopimuksen mukaisesti tehtyjä sitoumuksia, joita tulisi kohdentaa vieläkin enemmän keskeisiin uudistuksiin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Euro Plus -sopimus tuo lisäarvoa ja täydentää Eurooppa 2020 -strategian keskeisiä uudistuksia EU-ohjausjakson yhteydessä ja sen aikataulussa.

Myös Euroopan tasolla kaivataan tarmokkaita toimia. Erityisesti tulisi pikaisesti hyväksyä toimenpiteitä, joilla on mahdollisimman suuri vaikutus kasvuun ja työpaikoihin. Eurooppa-neuvosto onkin pyytänyt neuvostoa tehostamaan työtä sisämarkkinoiden toimenpidepaketin 12 ensisijaisen viputekijän osalta ja sopimaan tämän vuoden kesäkuun loppuun mennessä standardoinnista, energiatehokkuudesta, tilinpäätösvaatimusten yksinkertaistamisesta ja patenttipaketin viimeisestä ratkaisematta olevasta kysymyksestä sekä vuoden loppuun mennessä julkisia hankintoja koskevien sääntöjen yksinkertaistamisesta.

Euroopan parlamentti on esittänyt omat näkemyksensä talouspolitiikan EU-ohjausjaksosta kahdessa 15. helmikuuta 2012 hyväksytyssä päätöslausemassa, joista toinen koskee osallistumista vuotuisen kasvuselvitykseen 2012 ja toinen vuotuisen kasvuselvityksen 2012 työllisyys- ja sosiaalinaluekohtia.

Talous- ja rahoitusasiat

Ministerit ilmaisivat istunnoissaan 24. tammikuuta ja 21. helmikuuta 2012 kannattavansa laajasti vuotuisessa kasvuselvityksessä esitettyä arviota ja selvityksessä määriteltyä viittä ensisijaista osaluuetta. Julkisen talouden vakauttaminen on välttämätön edellytys kasvun ja työllisyyden lisäämiselle, mutta sen tulisi tapahtua mahdollisimman pitkälle kasvua edistävällä tavalla. Lisäksi on panostettava sellaisiin aloitteisiin ja uudistuksiin, jotka auttavat edistämään kasvua ja työllisyyttä lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, kun toteutetaan luottamuksen palauttamiseen tähtääviä julkisen talouden vakauttamistoimia.

Ministerit totesivat jälleen, että nykyinen velkakriisi pitkittyy, mikäli kasvua ei kyetä edistämään. Rakenteellisia uudistuksia pidettiin olennaisen tärkeinä kasvun kannalta. Uudistuksiin pitäisi sisältyä kilpailun lisääminen ja suljettujen sektorien avaaminen, infrastruktuurin parantaminen sekä julkishallinnon nykyaikaistaminen. Eläkejärjestelmiä olisi uudistettava rahoituksen kestävyuden varmistamiseksi. Todettiin myös, että on olennaisen tärkeää uudistaa työmarkkinoita ja niihin liittyviä sosiaaliturvajärjestelmiä nimenomaan niin, että työttömyysetuuksilla tuetaan aktiivisesti työnhakua. Kaikki ministerit pitivät keskeisenä tavoitteena työttömyyden ja erityisesti nuorten työttömyyden vähentämistä, sillä EU:lla ei ole varaa "menetettyyn sukupolveen".

Todettiin, että EU:n on vahvistettava sisämarkkinoita ja varmistettava, että ne toimivat tehokkaasti. Tämä edellyttää muun muassa sitä, että digitaalisia sisämarkkinoita kehitetään edelleen ja että sääntelystä aiheutuvia rasitteita vähennetään erityisesti pk-yritysten kohdalla. Ratkaiseva merkitys on myös sillä, että patenttipaketista päästään sopimukseen. Ministerit korostivat, että sisämarkkinoiden vahvistamisen lisäksi useilla Eurooppa 2020 -strategian mukaisilla lippulaivahankkeilla voitaisiin edistää merkittävästi kasvua.

Ministerit keskustelivat toimenpiteistä, joilla voitaisiin varmistaa, että julkisen talouden vakauttaminen toteutetaan eriytetyllä tavalla, joka edistää kasvua. Keskipitkän aikavälin budjettikehys tulisi olla vahvistettuna kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa vuoden 2012 loppuun mennessä ja kaikissa EU:n jäsenvaltioissa viimeistään vuoden 2013 lopussa. Julkisen talouden kannalta välttämättömässä vakauttamisessa olisi yleisesti ottaen edistyttävä keskipitkän aikavälin tavoitteen mukaisesti tai sitä nopeammin. Pitkän aikavälin kasvuedellytysten luomiseksi ja luottamuksen palauttamiseksi olisi julkisen talouden vakauttamisen yhteydessä vähennettävä rakenteellista alijäämää ja vältettävä lipsuminen keskipitkän aikavälin tavoitteesta. Uudistuksia suunniteltaessa olisi otettava huomioon jakaumavaikutukset, sillä täytäntöönpano ei onnistu ilman kansalaisten hyväksyntää.

Painotettiin, että kasvua tukevien vakauttamistoimien yhteydessä olisi myös siirryttävä työn verottamisesta muihin, vähemmän vääristäviin verotuksen aloihin. Verotusjärjestelmiä olisi tehostettava ja niiden toimivuutta lisättävä. Tämä tulisi toteuttaa esimerkiksi lakkauttamalla perusteettomat vapautukset ja avustukset, laajentamalla veropohjaa ja tehostamalla verojen keruuta.

Ministerit olivat yhtä mieltä siitä, että komission vuotuisessa kasvuselvityksessä korostetaan aivan oikein sitä, että sijoittajien luottamus pankkialaan on tärkeää palauttaa ja reaalityalouden luotonsaanti on turvattava.

Makrotaloutta ja julkista taloutta koskevaa ohjausta käsitellään perusteellisemmin Ecofin-neuvoston antamissa päätelmissä (6353/1/12 REV 1). Euro Plus -sopimukseen osallistuvien jäsenvaltioiden päätelmissä (6404/1/12 REV 1) esitetään toimenpiteitä, joiden avulla sopimusta voidaan hyödyntää täysimittaisesti kilpailukyvyyn ja lähentymisen edistämiseksi.

Komission ja jäsenvaltioiden välisissä kahdenvälisissä tapaamisissa tarkasteltiin, miten jäsenvaltiot ovat edistyneet julkisen talouden vakauttamisessa. Vaikka julkisen talouden vakauttamiseen on sitouduttu yleisesti, useiden jäsenvaltioiden on vielä toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että vakauttamisuralla pysytään ja että asetetaan keskipitkän aikavälin talousarviokehyykset tai vahvistetaan niitä. Keskushallinnon tasolla toteutettavan vakauttamisen lisäksi alueellisten ja paikallisten menojen supistamiseksi on toteutettava toimia aina lakisääteisten menokattojen asettamisesta julkishallinnon eri tasojen tehtävien tarkistamiseen.

Verotus oli kahdenvälisissä tapaamisissa yksi keskeinen aihe. Vaikka edut, joita saadaan vähentämällä työhön kohdistuvaa verotusrasitetta ja käyttämällä muita veromuotoja kannustimien luomiseksi esimerkiksi ympäristöystävällisempien toimintatapojen omaksumista varten, ovat kiistattomia, siirtyminen työn verottamisesta muihin verotulojen lähteisiin on ollut hidasta. Esiin tuotiin myös se, että on tärkeää laajentaa veropohjaa ja vähentää erityisiä alv-kantoja ja alv-vapautuksia. Lisäksi joissakin tapauksissa tarvitaan tehostettuja toimia veronkierron ja veropetosten torjumiseksi.

Joidenkin jäsenvaltioiden kanssa kahdenvälisen tapaamisen yhteydessä tarkasteltiin asunto-markkinoiden tilannetta ja kotitalouksien velkaantumista sekä tilanteen hallitsemiseksi tarvittavia toimenpiteitä verotustoimet mukaan lukien. Joidenkin muiden jäsenvaltioiden kanssa tarkasteltiin julkishallinnon uudistamista, muun muassa virkamiesten palkkausjärjestelmää ja kykyä käyttää hyväksi EU:n rakennerahastojen tukia.

Työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-asiat

Neuvosto (työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-asiat (EPSCO)) kävi 17. helmikuuta 2012 EU-ohjausjakson osalta laajan periaatekeskustelun työllisyyden ja sosiaalipolitiikan alan painopisteistä. Ministerit toivat puheenvuorossaan esiin, että on keskityttävä enemmän parhaisiin toimintatapoihin ja rakenneuudistusten nopeuttamiseen. Kannanotoissa oltiin pitkälti yhtä mieltä siitä, että julkisen talouden vakauttamistoimenpiteitä toteutettaessa on ehdottomasti huolehdittava sosiaalisesta yhteenkuuluvuudesta.

Ministerit tähdensivät, että terve julkinen talous ja talousuudistus luovat pohjan elpymiselle ja että näitä on edistettävä kiireellisesti painottaen samalla kasvua, jotta varmistetaan, että talouden elpymässä syntyy runsaasti uusia työpaikkoja ja että sosiaaliset näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon. Uudistustoimenpiteiden olisi tuotettava tuloksia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Monenvälistä valvontaa ja parhaiden toimintatapojen vaihtoa on tehostettava EU-ohjausjakson yhteydessä. Ministerit painottivat, että jäsenvaltioiden kansallisten uudistusohjelmien ja Euro Plus -sopimuksen mukaisten sitoumusten täytäntöönpanoa ja valvontaa työllisyyspolitiikan alalla on tehostettava. Varoituskoneismia koskevan kertomuksen osalta ministerit painottivat, että työllisyyskomitea ja EPSCO-neuvosto on tärkeää ottaa tiiviisti mukaan tähän prosessiin ja varmistaa vastuunkanto, kun epätasapainotilanteet liittyvät työmarkkinoihin.

Ministerit korostivat, että kasvava työttömyys on suuri ongelma lähes kaikissa jäsenvaltioissa. He painottivat työmarkkinoiden uudistamisen tärkeyttä ja niiden joustavoittamista niin, että lisätään nuorten, naisten ja ikääntyneiden työntekijöiden sekä pitkäaikaistyöttömien osallistumista. Nuorisotyöttömyys todettiin kiireelliseksi kysymykseksi, johon on puututtava välittömästi sekä kansallisella että Euroopan tasolla. Ministerit palauttivat mieleen Eurooppa-neuvoston 30. tammikuuta 2012 antaman julkilausuman ja pitivät tervetulleena nuorten työllisyyttä edistävien toimintaryhmien perustamista. Monet jäsenvaltiot ovat perustaneet tai perustamassa nuorisotakuujärjestelmiä, joiden tarkoituksena on varmistaa, että työttömille nuorille tarjotaan työtä, koulutusta tai jatkokoulutusta lyhyen ajan kuluessa. Useat jäsenvaltiot kannattivat Itävallan ehdotusta Euroopan nuorisaloitteesta 2012–2013. Nuorille annettavaa neuvontaa, ohjausta ja muita tukitoimia, joiden avulla nuoret pääsisivät hankkimaan ensi kertaa työkokemusta, olisi tehostettava, erityisesti työkokemuksen puutteesta aiheutuvien esteiden poistamiseksi. Rahoituksen osalta painotettiin ESR:n suurta merkitystä sekä rakennerahastojen merkitystä yleisesti.

Ministerit toivat myös esiin koulutuksen ratkaisevan merkityksen. Koulutusjärjestelmiä on mukautettava työmarkkinoiden tarpeisiin, ja koulutuksesta työelämään siirtymistä on helpotettava. Kaksiraiteiset järjestelmät ovat osoittautuneet toimiviksi joissakin maissa ja niiden käyttöä voisi laajentaa. Osaamisvajaseeseen on puututtava esimerkiksi liikkuvuutta lisäämällä.

Työmarkkinaosapuolten osallistuminen on ratkaisevan tärkeää useilla toimialoilla ja sitä voitaisiin kehittää edelleen. On joudutettava toimenpiteitä, joilla poistetaan pimeää työntekoa ja kannustetaan virallisille työmarkkinoille siirtymistä. Elinikäistä oppimista ja pidempiä työuria olisi edistettävä väestörakenteen muutoksen luomiin haasteisiin vastaamiseksi. Tähän liittyy läheisesti ministerienkin korostamana, että sisämarkkinoita on kehitettävä edelleen ja yritysten perustamista ja yrittäjyyttä on tuettava. Ensisijaisesti olisi poistettava esteitä ja luotava yrittäjille edellytykset luoda uusia työpaikkoja erityisesti aloilla, joilla on kasvupotentiaalia (vihreitä työpaikkoja, hoito- ja hoiva-alan työpaikkoja sekä digitaalitalouden työpaikkoja).

Liian tiukkaa työsuhdelaainsäädäntöä olisi uudistettava, jotta helpotetaan työmarkkinoiden ulkopuolelle jääneiden työllistämistä, kannustetaan siirtymistä pimeästä työstä säännönmukaiseen työhön ja tarpeen mukaan tarkistetaan palkanasetannan mekanismeja tuottavuuden kehityksen huomioon ottamiseksi nykyistä paremmin. Samalla painopisteen siirtäminen pois työn verottamisesta voisi tehdä työhönotosta helpompaa ja houkuttelevampaa niin työnantajille kuin työnhakijoillekin.

Ministerit tähdensivät, että tavoitteena tulisi olla sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistaminen ja mukauttaminen niin, että työnteko on kannattavaa. Julkisia menoja voidaan supistaa rakenneuudistuksin edistään samalla aktiivista osallistamista ja lieventämällä kriisin sosiaalisia vaikutuksia heikoimmassa asemassa oleviin henkilöihin. Automaattisina vakauttajina toimivien sosiaalisen suojelun järjestelmien toimivuuden parantaminen yhdistettynä työmarkkinaturvan korkeaan tasoon on ratkaisevaa köyhyyden vähentämistä ja sosiaalisen osallisuuden lisäämistä koskevan tavoitteen kannalta, kun rahoitusresurssit ovat rajalliset.

EPSCO-neuvosto hyväksyi yhteisen työllisyysraportin (6252/12) ja päätelmät poliittisesta ohjauksesta työllisyys- ja sosiaalipolitiikan alalla vuonna 2012 (6601/12).

Neuvosto hyväksyi sosiaalisen suojelun komitean tärkeimmät havainnot ja poliittiset viestit kriisin sosiaalisista vaikutuksista sekä komitean lausunnon vuoden 2012 kasvuselvityksestä.

Työmarkkinoille osallistuminen oli keskeinen aihe useimpien jäsenvaltioiden kahdenvälisissä tapaamisissa komission kanssa. Jotta nuorisotyöttömyyteen voitaisiin puuttua kiireellisesti, tarvitaan joukko toimenpiteitä erityisesti koulutuksen ja työn suhteuttamisessa. Myös työmarkkinoiden segmentoitumiseen on puututtava naisten, ikääntyneiden työntekijöiden, matalan osaamistason työntekijöiden ja muiden heikommassa asemassa olevien väestöryhmien kohdalla. Tarvitaan pelkkää työmarkkinapolitiikkaa laajemmalle ulottuvia toimenpiteitä, mikä edellyttää uudistuksia esimerkiksi lastenhoitopalveluihin. Tietyissä tapauksissa työttömyysetuusjärjestelmiä on uudistettava edelleen tarkoituksena luoda riittäviä kannustimia työntekoon. Useimmissa jäsenvaltioissa päähuomion on pysyttävä aktiivisen työmarkkinapolitiikan toteuttamisessa. Julkisten työvoimapalvelujen tehokkuutta on parannettava joissakin maissa.

Eläkeuudistukset ovat edelleen tärkeä kysymys, joka otettiin esiin useimmissa kahdenvälisissä tapaamisissa. Jäsenvaltioissa on edistytty eri tavoin: jotkin valtiot ovat ryhtyneet kokonaisvaltaisiin uudistuksiin, kun taas toisissa on toteutettu vain osittaisia toimia tai ei ole toimittu lainkaan. Joissakin jäsenvaltioissa ei ole vielä päätetty eläkeiän nostamisesta kun taas joissakin toisissa on tarkasteltava uudelleen varhaiseläkkeelle siirtymisen mahdollisuuksia tai työkyvyttömyysjärjestelmiä. Tarvitaan myös tehokkaampia toimia iäkkäämpien työntekijöiden työllistyvyyden säilyttämiseksi.

Joissakin jäsenvaltioissa on vielä toteutettava toimia työehtosopimusneuvottelujen alalla.

Joissakin kahdenvälisissä tapaamisissa tarkasteltiin köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen tilannetta, jonka suhteen ollaan jäämässä Eurooppa 2020 -strategian tavoitteista. Sosiaalisen turva-verkon uudistusten rinnalla on toteutettava aktiiviseen osallisuuteen tähtäävää politiikkaa. Eniten tukea tarvitsevien väestönosien auttaminen edellyttää kohdennettuja toimenpiteitä, joita toteutetaan usein paikallisella tasolla.

Kilpailukyky

Sisämarkkinat ja teollisuus

Kilpailukykyneuvosto keskusteli 20. helmikuuta 2012 useista kilpailukykyyn liittyvistä kysymyksistä komission vuotuisen kasvuselvityksen 2012 pohjalta. Keskustelujen aikana otettiin esiin erityisesti kolme seikkaa, jotka ovat kasvun lisäämisen ja työpaikkojen luomisen kannalta olennaisia sekä Euroopan että jäsenvaltioiden tasolla. Nämä ovat kilpailukyvyyn ja kestäväen kasvun edistäminen, rahoituksen saaminen sekä julkishallinnon nykyaikaistaminen.

Kilpailukyvyyn ja kestäväen kasvun edistämisen osalta ministerit totesivat, että sisämarkkinoiden toimenpidepakettiin kuuluvien konkreettisten lainsäädäntöehdotusten nopea hyväksyminen Eurooppa-neuvoston epävirallisessa kokouksessa 30. tammikuuta 2012 annettujen strategisten suuntaviivojen mukaisesti on erittäin tärkeää. Kyse on erityisesti standardointipaketista, tilinpäätösdirektiivien yksinkertaistamisesta, julkisia hankintoja koskevista säännöistä sekä patenttipaketista. Ministerit painottivat sisämarkkinalainsäädännön täytäntöönpanoa ja valvontaa ja odottavat kiinnostuneina komission tulevaa kertomusta palveludirektiivin täytäntöönpanosta.

Lisäksi keskeisenä tärkeinä pidettiin digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamista kaksinkertaistamalla verkkokaupan myynti vuoteen 2015 mennessä, sähköistä kaupankäyntiä koskevan komission toimintasuunnitelman pikaista täytäntöönpanoa ja tekijänoikeuksien merkityksen tunnustamista.

Ministerit totesivat, että siirtyminen kestävämpään ja resurssitehokkaampaan talouteen tulevia teollisuuspolitiikkoja laadittaessa luo mahdollisuuksia kasvulle ja uusille työpaikoille. Tätä voidaan tukea panostamalla edelleen järkevään sääntelyyn vuoden 2012 jälkeenkin kasvun ja kilpailukyvyyn parantamiseksi. Ministerit tähdensivät lisäksi, että on tärkeää parantaa kilpailukykyä mutta yhtä lailla on lisättävä kilpailua tietyillä aloilla, kuten palvelualalla.

Rahoituksen saannin osalta ministerit totesivat, että se on olennainen tekijä kasvun ja työpaikkojen luomisen kannalta, varsinkin pk-yrityksille, joille luottolama on haitallisempi. Korostettiin, että pääomasijoitusehdotuksesta olisi sovittava nopeasti ja että luottolamaan liittyviä ongelmia olisi käsiteltävä sekä Euroopan että jäsenvaltioiden tasolla.

Ministerit painottivat EIP:n merkittävää roolia sen pyrkiessä tekemään nykyisistä rahoituslähteistä näkyvämpiä kansallisella tasolla ja vähentämään rahoituksen saantiin liittyvää byrokratiaa.

Julkishallinnon nykyaikaistamisen osalta todettiin, että on tarkasteltava järkevää sääntelyä painottaen loppukäyttäjää ja tarpeettomien hallinnollisten rasitteiden poistamista kansallisesti erityisesti pk-yrityksiltä, jotta etenkin pk-yritysten yhteyksiä ja viestintää viranomaisten kanssa voitaisiin yksinkertaistaa ja virtaviivaistaa.

Painotettiin, että julkishallinnossa on lisättävä digitaalisten ratkaisujen käyttöä ja pyrittävä siirtymään kokonaan sähköisiin hankintamenettelyihin vuoteen 2016 mennessä merkittävien säästöjen aikaansaamiseksi. Lisäksi keskitettyjen asiointipisteiden täyteen digitalisointiin tähtäviä toimia olisi toteutettava ja varmistettava, että sähköinen laskutus on yleisin laskutustapa EU:ssa vuoteen 2020 mennessä.

Tutkimus

Puheenjohtajavaltion selvityksessä kuvatun yleisen tilanteen pohjalta neuvosto (kilpailukyky – tutkimus) keskusteli 21. helmikuuta 2012 tutkimuksesta ja innovaatiosta osana EU-ohjausjaksoon osallistumista.

Ministerit olivat yhtä mieltä siitä, että tutkimukseen ja innovointiin tehtävät investoinnit kasvua edistävinä menoina ovat ratkaisevia osatekijöitä laadittaessa asianmukaisia EU:n ja kansallisia strategioita tämänhetkisen kriisin ratkaisemiseksi. Euroopassa on käynnissä julkisen talouden vakauttaminen, ja jotkin jäsenvaltiot kärsivät korkeasta työttömyydestä ja varsinkin nuorisotyöttömyydestä. Lyhyen aikavälin taloudellisten ratkaisujen lisäksi pitkällä aikavälillä tarvitaan investointeja Euroopan tulevaisuuteen ja tältä pohjalta ministerit tähdensivät, että on tärkeää jatkaa investointeja tutkimukseen ja innovointiin tai lisätä niitä sekä pitää voimassa kunnianhimoiset T&K-tavoitteet.

Yksityisen sektorin investointeja on kannustettava ja edistettävä poliittisin toimenpitein, koska julkisen sektorin tulisi toimia vipuvoimana uusien yksityisten investointien luomisessa. On myös tärkeää tasapainottaa tarjonta- ja kysyntäpuolen toimenpiteet. Käytettävissä olevat välineet olisi kohdennettava paljon paremmin, jotta Eurooppa 2020 -strategian ja innovaatiunionin tavoitteet ja painopisteet voidaan toteuttaa.

EU:n tasolla toteutettavien toimenpiteiden osalta ministerit korostivat kumppanuuksien ja innovaatiofoorumien merkitystä vastattaessa yhteiskunnallisiin haasteisiin esimerkiksi eurooppalaisten innovaatiokumppanuuksien tai yhteisten ohjelma-aloitteiden kautta. Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmalla "Horisontti 2020" on erityisen tärkeä merkitys innovointikuilun kuromiseksi umpeen ja pk-yritysten osallistumisedellytysten parantamiseksi. Yritysten ja varsinkin pk-yritysten EU-rahoituksen saantia on kuitenkin parannettava. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi innovatiivisten julkisten hankintojen, riskipääoman saannin helpottamisen, standardien laatimisen ja pääomasijoitusten avulla.

Ministerit kannattivat myös jäsenvaltioissa toteutettavia uudistuksia, joita pidetään tämänhetkisen kriisin voittamista ajatellen perustavanlaatuisina. Nämä toteutetaan toimenpitein, joilla tähdätään viiteen kasvua tukevaan tavoitteeseen: parannetaan julkisen sektorin tehokkuutta, luodaan tasapainoisia politiikkayhdistelmiä tarjonta- ja kysyntäpuolen toimenpiteitä ja niiden valvontaa varten, poistetaan innovatiivisten yritysten kasvun tiellä olevat esteet, uudistetaan koulutus- ja korkeakoulujärjestelmät ja investoidaan inhimilliseen pääomaan huippuosaamisen ja liikkuvuuden edistämiseksi sekä edistetään rajatylittävää yhteistyötä yhdistämällä resursseja ja hyödynnetään tarkoin yhteisiä ohjelma-aloitteita.

Lisäksi korostettiin älykkäiden erikoistumisstrategioiden merkitystä alueille.

Keskusteluissa korostettiin myös olevan tärkeää työskennellä yhdessä ja varmistaa synergia alueellisten, kansallisten ja EU:n politiikkojen ja ohjelmien välillä, jotta kriisiin voidaan vastata tehokkaammin resursseja yhdistämällä ja luomalla kriittinen massa.

Puheenjohtajavaltio totesi lisäksi aikovansa tehdä kaiken voitavansa, jotta patenttipaketista päästäisiin yhteisymmärrykseen sen puheenjohtajakaudella, mikä edistäisi osaltaan Euroopan maailmanlaajuista kilpailuasemaa.

Komission ja jäsenvaltioiden kahdenvälisissä tapaamisissa otettiin esiin useita kilpailukykyyn liittyviä kysymyksiä. Useissa jäsenvaltioissa on meneillään uudistuksia, joilla pyritään parantamaan liiketoimintaympäristöä, mutta työtä on jatkettava hallinnollisten rasitteiden vähentämiseksi. Tämä koskee erityisesti sähköisiä viranomaispalveluja ja yksityisoikeudellisen järjestelmän uudistamista sekä maksusuoritusten viivästysten erityiskysymystä. Pyrittäessä palaamaan talouden normaaliin luottamiseen tarvitaan yritysten rahoituksensaannin turvaamiseksi kohdennettuja toimenpiteitä esimerkiksi pääomasijoittamisen alalla. On tärkeää jatkaa keskeytyksettä julkisen tuen antamista tutkimus- ja innovointitoimintaan, mutta tällainen tuki on suunniteltava huolellisesti.

Kilpailu on edelleen yksi kasvua edistävä avainala, jolla tarvitaan lisätoimia. Vähittäiskaupan, asiantuntijapalvelujen ja paikallisten palvelujen aloilla tarvitaan toimia useissa jäsenvaltioissa. Palveludirektiivin täysimääräisellä täytäntöönpanolla on näiden kannalta keskeinen merkitys.

Televiestintä

Neuvostossa (liikenne, televiestintä ja energia) 13. joulukuuta 2011 käsiteltiin EU-ohjausjaksoa yhden Eurooppa 2020 -strategian lippulaiva-hankeen eli digitaalistrategian täytäntöönpanon yhteydessä. Ministerit korostivat, että digitaaliset sisämarkkinat on saatava toteutetuiksi vuoteen 2015 mennessä. Samaa korostetaan vuotuisessa kasvuselvityksessä 2012.

Vaikka digitaalistrategian toteuttamisessa on edistytty hyvin, tarvitaan vielä lisätoimia. Ennen kaikkea on luotava mahdollisimman edistynyt laajakaistainfrastruktuuri ja lisättävä laajakaistayhteyksien kattavuutta Euroopassa. Tilannetta voidaan parantaa Verkkojen Eurooppa -välineellä, joka on tarkoitus ottaa käyttöön piakkoin. Sen lisäksi, että patenttipaketista saadaan muodostettua yhteisymmärrys, on jatkettava vuotuisessa kasvuselvityksessä määriteltyjen ensisijaisten tavoitteiden työstämistä ja erityisesti luotava aidosti kilpailuun perustuvat markkinat matkapuhelinverkkojen verkkovierailuille ja määriteltävä oikeusperusta sähköisten allekirjoitusten vastaavaruuselle tunnustamiselle. On myös tärkeää ottaa käyttöön sellainen tekijänoikeusjärjestelmä, joka täyttää digitaaliaikakauden vaatimukset, tehdä aloitteita, joilla Eurooppa saadaan suopeaksi tietotekniikan resurssipalveluille ("*cloud-friendly*"), ja edistää sähköistä kaupankäyntiä. Näillä EU:n tason toimilla voidaan edistää merkittäväällä tavalla kasvua ja työpaikkojen luomista. Jäsenvaltioiden ja Euroopan tasolla olisi tehostettava toimia, joilla voidaan lisätä uusien tieto- ja viestintäteknologia-alan yritysten perustamista ja edistää julkisen sektorin tietomarkkinoita. Olisi laadittava kaikki tarvittavat toimet kattava etenemissuunnitelma ja seurattava tiiviisti toimien edistymistä.

Energia

Energiaministerit keskustelivat 14. helmikuuta 2012 edistymisestä energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden käytön aloilla, jotka kuuluvat Eurooppa 2020 -strategian yleistavoitteisiin, sekä näiden alojen potentiaalia kasvun edistämiseksi ja uusien työpaikkojen luomisessa. Ministerit panivat tyytyväisinä merkille, että komission vuoden 2012 vuotuisessa kasvuselvityksessä korostetaan uudelleen Eurooppa 2020 -strategian kasvu- ja kilpailukykytavoitteita, ja korostivat sitä myönteistä vaikutusta, joka varmalla, puhtaalla ja kohtuuhintaisella energialla voi olla kokonaistavoitteiden kannalta.

Energiatehokkuudessa lisätoimilla on pian saatava aikaan tuloksia, jotta EU voisi saavuttaa vuodeksi 2020 asetetut tavoitteet. Asiassa päästään hyvin eteenpäin, kun saadaan pikaisesti hyväksytyä perusteellinen ja kunnianhimoinen energiatehokkuusdirektiivi, jonka perusteella jäsenvaltioille jää tarvittava vapaus tehdä valinta ehdotettujen sitovien toimenpiteiden ja muiden, vaikutukseltaan vastaavien lisätoimenpiteiden välillä. Jäsenvaltiot voivat edetä nykyisten toimenpiteiden pohjalta ja toteuttaa kaikkein kustannustehokkaimpia uusia toimenpiteitä kansallisten olosuhteiden mukaisesti.

Huolimatta talouskriisistä ja nimenomaan sen vallitessa voidaan energiatehokkuuteen investoimisella edistää kestäväää kasvua aloilla, joilla toiminta on vaikeutunut taantuman vuoksi. Kohdistamalla toimia energiatehokkuuden parantamiseen avainaloilla, kuten rakennus-, liikenne-, tuotanto- ja palvelualoilla, sekä julkisella sektorilla voidaan tukea markkinoita ottamaan nopeasti käyttöön uusia teknologioita sekä tukea taitojen ja tietojen kehittämistä ja edistää siten EU:n yleistä kilpailukykyä ja työpaikkojen luomista EU:ssa. Investoinnit energiatehokkuuteen rahoittavat osittain itse itsensä sitä kautta, että energiakustannukset laskevat keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mutta energiankulutuksen vähentämisestä on seurauksena myös alhaisemmat energiaverotulot jäsenvaltioille. Nykyaikaistettu infrastruktuuri, älykkäät teknologiat, investointeja edistävät rahoitusvälineet ja aiempaa parempi tietoisuus ovat myös ratkaisevassa asemassa parhaiden keinojen löytämiseksi energiansäästöön.

Komission tulevassa kertomuksessa, jossa analysoidaan jäsenvaltioiden energiatehokkuuspolitiikkaa, esitetään yksityiskohtaisempi arvio EU:n etenemisestä kohti 20 prosentin energiatehokkuustavoitetta.

Uusiutuvan energian osalta on avainasemassa nykyisen lainsäädännön täysimääräinen täytäntöönpano erityisesti energia-alan sisämarkkinoilla, ja tärkeää on hyödyntää tarkoin uusiutuvia energialähteitä koskevaan direktiivin sisältyviä mahdollisuuksia, kuten jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välistä yhteistyötä. Uusiutuvia energialähteitä hyödyntävien laitojen kehittämistä vaikeuttavien hallinnollisten menettelyjen ja esteiden vähentämisellä makro- ja mikrotasolla on edelleen olennainen merkitys. EU:n ympäristölainsäädäntöä – josta suurin osa on annettu ennen uusiutuvan energian laajamittaista tuotantoa – on mahdollisesti mukautettava, jotta ympäristölainsäädäntö ei estäisi uusiutuvan energian tuotantoa tilanteissa, joissa ympäristönäkökohdat eivät edellyttäisi sen estämistä.

Tarvitaan uutta energiainfrastruktuuria ja investointeja älykkäisiin energiaverkkoihin ja älykkäisiin verkkoihin, jotta voidaan sopeutua uusiutuvien energialähteiden kasvavaan osuuteen energiantuotannossa. Siksi infrastruktuureja koskevan asetusehdotuksen käsittelyssä olisi edettävä nopeasti. On kuitenkin myös jäsenvaltioiden vastuulla mahdollistaa keskeisen infrastruktuurin rakentaminen, muun muassa varmistamalla, että kansalaiset hyväksyvät uusiutuvia energialähteitä käyttävät laitokset.

Muita asioita, joihin on syytä kiinnittää jatkuvaa huomiota tässä yhteydessä, ovat fossiiliset polttoaineet uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon varapolttoaineena, biomassa ja sitä koskeva sääntelykehys kattavassa laajuudessa sekä uusiutuvan energian alan työntekijöiden koulutus.

On myös tärkeää taata pitkäaikainen teknologianeutraali investointiturva pitkällä aikavälillä vuosiksi 2030–2050 erityisesti siitä syystä, että uusiutuvan energian tuotantokapasiteettiin sekä tutkimus- ja innovointitoimiin on vaikeaa löytää rahoitusta ja rahoituksen saanti on haasteellista yhtä lailla julkiselle kuin yksityisellekin sektorille. Tutkimus- ja innovointitoiminta on edelleen olennaisen tärkeää uusiutuvan energian kustannusten pienentämiseksi.

Uusiutuvan energian alan mahdollisuudet edistää työpaikkojen luomista, kasvua ja EU:n energiapolitiikan keskeisiä tekijöitä eli kestävyttä, toimitusvarmuutta ja kilpailukykyä ovat edelleen kiistattomia, mutta huomio on kiinnitettävä sellaiseen uusiutuvan energian tuotantokapasiteettiin, joka on kaikkein kustannustehokkainta ja josta on eniten hyötyä työpaikkojen luomiselle ja kasvuille. Muutamat jäsenvaltiot toivat esiin myös ydinenergian merkityksen.

Komission ja jäsenvaltioiden välisissä kahdenvälisissä tapaamisissa tarjoutui tilaisuus käsitellä energiatehokkuustavoitteita ja -suunnitelmia, toimintapolitiikkoja, joilla voidaan edistää uusiutuvien energialähteiden käyttöä, ja edistymistä kasvihuonekaasujen osalta asetettujen päästötavoitteiden toteuttamisessa.

Ympäristö

Ympäristöministerit totesivat istunnossaan 19. joulukuuta 2011, että resurssitehokkuutta, luonnonvaroja, energiaa ja ilmastonmuutosta koskevat politiikat, joilla pyritään edistämään siirtymistä vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen talouteen, ovat avaintekijöitä Euroopan pyrkiessä kasvun vahvistamiseen sekä EU:n kilpailukykyyn ja työllisyyden parantamiseen tulevaisuudessa. Resurssitehokkuuden taloudellisia näkökohtia valotetaan lisää neuvoston (Ecofin) 21. helmikuuta 2012 antamissa päätelmissä. Niissä korostetaan, että toimien on oltava johdonmukaisia talouden vakauden ja julkisen talouden tervehdyttämisen kanssa sekä taloudellisesti tehokkaita ja kustannustehokkaita.

Valtuuskunnat korostivat olevan tärkeää, että EU-ohjausjaksossa resurssitehokkuutta käsitellään samassa yhteydessä kuin ilmastonmuutosta, energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa.

Istunnossa pantiin tyytyväisenä merkille etenemissuunnitelma kohti resurssitehokasta Eurooppaa. Sen katsottiin olevan keskeinen osa Eurooppa 2020 -strategian resurssitehokasta lippulaivahanketta, joka johtaa EU:n talouden muutokseen kohti kestävämpää ja kilpailukykyisempää taloutta. Sillä osallistutaan myös maailmanlaajuisiin pyrkimyksiin varmistaa siirtyminen vihreään, vähähiiliseen talouteen. Jäsenvaltioiden olisi asetettava etusijalle toimet, joilla on kaikkein myönteisin vaikutus Euroopan pitkän aikavälin kilpailukykyyn, kestävään talouskasvuun ja työpaikkojen luomiseen Eurooppa 2020 -strategian yleisten tavoitteiden mukaisesti.

Resurssitehokkuuteen ja energiatehokkuuteen liittyvä potentiaali vähentää kustannuksia ja lisää yritysten kilpailukykyä, erityisesti ottaen huomioon luonnonvarojen kysynnän lisääntyminen, mikä johtaa raaka-aineiden hintojen nousuun. Tässä yhteydessä voitaisiin tehokkaasti edistää vedenkäytön edistämällä saada vähennettyä kuluttajille, teollisuudelle ja maataloudelle aiheutuvia kustannuksia.

Resurssitehokkuutta edistäviin toimenpiteisiin kuuluvat kannustimet, jotka on tarkoitettu tuotteiden resurssitehokkuuden parantamiseen, resurssi- ja energiatehokkaiden tuotteiden ostamiseen ja ekologisten innovaatioiden syntymiseen. Pitkän aikavälin kestävä kasvun kannalta on olennaisen tärkeää edistää eko-innovointia siten, että tuloksena tai tavoitteena on merkittävä ja osoitettavissa oleva edistyminen resurssi- ja energiatehokkuudessa.

Verotuksen painopisteen siirtämistä pois työn verottamisesta työllisyyden ja talouskasvun edistämiseksi korostettiin jo vuoden 2011 vuotuisessa kasvuselvityksessä ja maaliskuussa 2011 annetuissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä. Tämä tavoite on sisällytetty myös vuoden 2012 vuotuisen kasvuselvitykseen. "Vihreillä verouudistuksilla", jotka merkitsevät ympäristöperusteisten verojen osuuden kasvattamista samalla kun muiden veromuotojen osuutta pienennetään, on oma merkityksensä tässä yhteydessä. Ympäristöperusteinen verotus ja ympäristön kannalta vahingollisten tukien poistaminen olisi sisällytettävä osaksi EU-ohjausjaksoa. Kun näillä tavoitteilla helpotetaan rakenteiden uudistamista resurssitehokkaaseen ja vähähiiliseen talouteen pääsemiseksi, niillä voitaisiin samalla osaltaan edistää jäsenvaltioiden laaja-alaisempaa julkisen talouden vakauttamisprosessia.

Ympäristöministerit panivat merkille vuotuisen kasvuselvityksen 2012 ja tunnustavat resurssitehokkuuden merkityksen Eurooppa 2020 -strategian toteuttamisen kannalta. He kannustavat komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään EU-ohjausjakson prosessiin lisätoimia resurssitehokkuuden parantamiseksi ja kannustavat jäsenvaltioita kiinnittämään strategioita laatiessaan ja tarkistaessaan riittävästi huomiota resurssitehokkuutta edistäviin toimenpiteisiin ja siihen, että olisi edistettävä investointeja vihreisiin työpaikkoihin ja vihreään osaamiseen, jakamaan näitä strategioita muiden jäsenvaltioiden, komission ja kaikkien asianomaisten sidosryhmien kanssa ja raportoimaan kansallisissa uudistusohjelmissaan resurssitehokkuuden eri näkökohtiin liittyvästä edistymisestä.

Ympäristöministerit tukevat resurssitehokkuuden suhteen monialaista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon resurssitehokkaan vähähiilisen talouden vaatimukset kaikilla asiaankuuluvilla aloilla.

Koulutus

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvostossa 10. helmikuuta 2012 kokoontuneet koulutuksesta vastaavat ministerit pohtivat koko EU:ssa vallitsevan huolestuttavan korkean nuorisotyöttömyysasteen johdosta sitä, kuinka koulutuspolitiikalla voitaisiin vaikuttaa myönteisesti nuorten työttömyyteen lyhyellä samoin kuin pitkällä aikavälillä. Kuten 30. tammikuuta pidetyn Eurooppa-neuvoston epävirallisen kokouksen jälkeen annetussa julkilausumassa todettiin, työvoiman tarjonnan parantamiseksi ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi on välittömästi toteutettava toimia jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla.

Jäsenvaltiot pohtivat sitä, mikä yksittäinen koulutuspoliittinen aloite olisi toteutettava vuonna 2012 jäsenvaltioiden tai EU:n tasolla, jotta voitaisiin vaikuttaa nykyiseen korkeaan nuorisotyöttömyysasteeseen ja lieventää kriisin nuoriin kohdistuvia sosiaalisia seurauksia.

Ministerit korostivat sitä, että vuoden 2012 vuosittaisen kasvuselvityksen mukaisesti jäsenvaltioiden olisi ensisijaisena toimenä mukautettava koulutusjärjestelmänsä vastaamaan työmarkkinaolosuhteita ja osaamisen kysyntää ja samalla tehostettava koulutusjärjestelmiä ja parannettava niiden laatua. Ministerit totesivat uudelleen olevansa sitoutuneita työskentelemään yhdessä, jotta kansalaiset voisivat hankkia niitä taitoja, joita tullaan tarvitsemaan kasvun edistämiseksi ja työpaikkojen lisäämiseksi. He ovat sitoutuneet myös saavuttamaan Eurooppa 2020 -strategiassa koulutusallalle asetetun yleistavoitteen, joka tarkoittaa koulunkäynnin keskeyttävien määrän vähentämistä ja aiempaa useampien nuorten kannustamista suorittamaan korkea-asteen tai sitä vastaavan tason tutkinnon.

Koulutuspolitiikka voi olla ratkaisevassa asemassa pyrittäessä torjumaan ja estämään työttömyyttä erityisesti nuorten kohdalla. Olisi edistettävä tiiviimpää yhteistyötä koulutuksen tarjoajien, työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kesken tarkoituksena tukea sujuvampaa siirtymistä koulutuksen parista työelämään.

Yhtenä keinona päästä tähän sujuvaan siirtymään on se, että koulutuksen ja työmarkkinoiden välistä yhteyttä parannetaan vahvistamalla koulutusohjelmien käytäntöön liittyviä osa-alueita, myös soveltamalla kaksiraiteista lähestymistapaa ammattikoulutuksessa ja muussa koulutuksessa, sekä tekemällä työmarkkinaosapuolten kanssa yhteistyötä opinto-ohjelmien laatimisessa. Myös virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen kautta hankittujen taitojen ja ammattipätevyysien tunnustamista voitaisiin parantaa.

Euroopan tasolla ministerit korostivat olevan tärkeää työskennellä yhdessä soveltaen avointa koordinoitua menetelmää sen osalta, kuinka voidaan varmistaa sujuva siirtyminen koulutuksen piiristä työelämään kaksiraiteisen koulutuksen ja työmarkkinaosapuolten kanssa tehtävän tiiviimmän yhteistyön avulla.

Siirtyminen koulutuksesta työelämään otettiin esiin useaan otteeseen komission ja jäsenvaltioiden välisissä kahdenvälisissä tapaamisissa. Ammatillisen koulutuksen keskeistä merkitystä korostettiin, mutta sen edellytettiin myös täyttävän työmarkkinoiden tarpeet, ja katsottiin, että koulutus olisi suunniteltava niin, että opiskelijan motivaatio säilyy koulutuksen aikana. Muutamissa jäsenvaltioissa sovellettavista kaksiraiteisista koulutusjärjestelmistä voitaisiin saada aineistoa parhaille käytännöille. Nuorisotyöttömyyden kannalta ennalta ehkäisevänä toimenä on edistyminen Eurooppa 2020 -strategiassa määritellyssä tavoitteessa vähentää koulunsa keskeyttävien määrää, joten kaikkien jäsenvaltioiden olisi huolehdittava edistymisestä tässä asiassa.

Korkeakoulutusta ollaan parhaillaan uudistamassa useissa jäsenvaltioissa. Tarkoituksena niissä on erityisesti lisätä korkea-asteen koulutuslaitosten itsenäisyyttä sekä niiden keskinäistä yhteistyötä. Tavoitteena on myös opintoluottojen käyttöönotto ja opiskeluaikojen rajoittaminen. Joissakin jäsenvaltioissa on kuitenkin vaarana, että koulutukseen suunnattavien julkisten investointien vähentyminen johtaa siihen, että koulutusjärjestelmän tilanteen lisäksi vaikeutuvat myös yleisemmät kasvuedellytykset. Edistymistä Eurooppa 2020 -strategiassa korkea-asteen koulutukselle asetetussa tavoitteessa tarkasteltiin useassa kahdenvälisessä tapaamisessa. Eräät jäsenvaltiot korostivat, että tavoitteissa on otettava huomioon korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden työllistymismahdollisuudet.
